

UNIVERSITETET FOR MILJØ- OG BIOVITENSKAP
INSTITUTT FOR

SAKSBEHANDLER RAGNHILD SOLHEIM
DIREKTE TLF 64965039
E-POST ragnhild.solheim@umb.no
BESØKSADRESSE UNIVERSITETSTUNET 1

VÅR REF 2013/2161
DERES REF 13/4289
DATO 5.12.2013

Kunnskapsdepartementet
v/avdelingsdirektør Live Haaland
Postboks 8119 Dep
NO-0032 Oslo

Høringssvar – Forslag til forskrift om forsterkning av gaver til forskning

Vi viser til brev om ovennevnte datert 4.11.2013 med høringsfrist 13.12.2013.

UMB har følgende kommentarer til utkast til forskrift.

1) Norges forskningsråd som mottaker

I § 1 c) sies det at : "... mottaker er et norsk universitet, en norsk høyskole med rett til å tildele doktorgrad, Norges forskningsråd og Norges Videnskapsakademi." Etter det vi forstår mottar Forskningsrådet gaver. Slik sett er det naturlig å inkludere Forskningsrådet i gaveforsterkningsordningen. Vi ønsker samtidig å understreke at det ikke bør skje til fortrenghet for at institusjonene selv tar bedre grep om, og viser innsats i arbeidet med, å hente midler fra private kilder. Finansiering av forskning fra private kilder er jo lav i Norge sammenlignet med våre naboland.

2) Mottak av gaver innen kalenderåret

I forskriften står det ikke noe om at gaven (> 3 mill) må gis udelt innenfor kalenderåret. Eller om den kan deles opp f.eks. 1.5 mill kr. ett år og 1.5 mill kr. påfølgende år. Det ligger kanskje implisitt i § 4 "...dokumentasjon for at gaven er innbetalt til mottakerens konto". Men for å rydde all tvil av veien bør det stå eksplisitt hvorvidt gaveforsterkningsordningen gjelder gaver tildelt innen ett kalenderår eller over flere år.

3) Ikke tildeling til utstyr og stipendiatstillinger

Vi er helt enig med Departementet at det ikke må legges føringer slik at gaven bare kan benyttes til vitenskapelig utstyr, infrastruktur eller stipendiater. Gaven må kunne brukes til alle typer utgifter som har grunnleggende forskning som mål, slik det er beskrevet i Meld.St. 18 (2012 – 2013) *Lange linjer: Kunnskap gir muligheter*.

4) Langsiktig, grunnleggende forskning

I forskriften er det satt som betingelse at gaveforsterkningsordningen bare gjelder for langsiktig, grunnleggende forskning. Man kan lett se for seg at Forskningsrådet, i det enkelte tilfelle, kan ha vanskelig for å skille mellom grunnleggende og anvendt forskning og at det kan gi opphav til uenighet mellom giver og institusjon på den ene siden og Forskningsrådet på den annen. Vi har ikke noe svar på hva som skal til for å kunne gjøre en slik klar og entydig grenseoppgang mellom anvendt og grunnleggende forskning, og ser at det kan bli et problem om det legges opp til detaljert styring på dette punktet. UMB anbefaler å utvise romslighet i vurderingen av dette forholdet. Vi foreslår at man fjerner kravet til langsiktighet. Fagmiljøer tar ofte fatt i grunnleggende problemstillinger uten nødvendigvis at dette arbeidet skal ha en tidshorisont på 10 år eller lenger. Vi tror kravet om grunnleggende forskning er tilstrekkelig for å imotekomme intensjonen med gaveforsterkningsordningen.

5) I hvor stor grad skal giveren kunne bestemme hva gaven skal brukes til

I forskriften står det ikke noe om hvilken innflytelse mottaker har mht. hva gaven skal brukes til. Vi kan forstå at det bør være stor grad av frihet her, selv om det kan bidra til at forskning innenfor enkelte miljøer kan dreies i en viss retning som ikke var påtenkt i utgangspunktet. Det mer betenkelige er om giver vil og ønsker å detaljstyre hva midlene skal brukes på, e.g. stipendiater, utstyr mv. Vi forutsetter at forskningsmiljøene selv er best i stand til å vurdere hva midlene bør brukes til for møte et visst forskningsmessig ønske fra en giver.

Vi foreslår at det tas en passus inn i forskriften om dette. Det kan f.eks. baseres på deler av Kunnskapsdepartementets «Standardavtale for forsknings- og utredningsoppgaver» og ha følgende utforming i § 2 (i kursiv):

§ 2 Hvordan gaven og gaveforsterkningen skal brukes

Gaven og gaveforsterkning skal brukes til grunnleggende forskning.

Giver og mottaker skal i forkant av søknad om gaveforsterkning avklare hvordan gaven skal brukes. Mottaker skal ha ansvar for valg av metode, kvalitetsikring og gjennomføring når man er blitt enig om bruken av gaven. Bruken av gaven skal være i samsvar med god forskningspraksis. Mottaker skal benytte gaven iht relevante kvalitetsstandarder, lover og annet offentlig regelverk.

Dersom en slik eller likende passus tas inn i teksten i forskriften, bør dette også omtales i rettledningen.

Med vennlig hilsen

Hans Fredrik Hoen
Rektor

Ragnhild Solheim
Forskningsdirektør